

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/83/2021
Identifikačné číslo spisu:	8710204229
Dátum vydania rozhodnutia:	20.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8710204229.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobcu HEBA spol. s r.o., so sídlom Fr. Hečku 3906, 058 01 Poprad, IČO: 31 661 700, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Marcel Mašan, s.r.o., so sídlom Školská 257, 059 91 Veľký Slavkov, IČO: 36 858 935, proti žalovanému AkuAgro, s.r.o., so sídlom 059 76 Rakúsy 101, IČO: 36 480 592, o zaplatenie 6.935,22 eur s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1Cob/19/2018, 1Cob/20/2018-347 z 24.01.2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1Cob/19/2018, 1Cob/20/2018-347 z 24.01.2019 a rozsudok Okresného súdu Poprad č. k. 18Cb/83/2010-305 z 30.03.2017 v spojení s doplniacím rozsudkom č. k. 18Cb/83/2010-329 z 05.09.2017 sa z r u š u j ú a vec sa v r a c i a na ďalšie konanie Okresnému súdu Poprad.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 18Cb/83/2010-305 z 30.03.2017 v spojení s doplniacím rozsudkom č. k. 18Cb/83/2010-329 z 5.09.2017 žalobu zamietol a žalovanému priznal voči žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že na súde prvej inštancie sa viedlo konanie pod sp. zn. 18Cb/228/2009, v ktorom si žalobca (AkuAgro s.r.o.) uplatnil nárok voči žalovanému na zaplatenie sumy 4.753,72 eur s príslušenstvom, pričom žalovaný (v predmetnom spore žalobca HEBA spol. s r.o.) si uplatnil voči žalobcovi vzájomný návrh na zaplatenie sumy 6.935,22 eur s príslušenstvom titulom náhrady škody vyúčtovanej faktúrou č. 2007009 z 1.03.2007 v zmysle zmluvy o dielo zo dňa 1.10.2004, a to z dôvodu nevykonania prác s odbornou starostlivosťou žalovaným. Súd prvej inštancie posúdil žalobu ako nedôvodnú a neopodstatnenú, nakoľko sa stotožnil s tvrdeniami žalovaného, že došlo k riadnemu uzavretiu zmluvy o dielo a žalobca si uplatnil svoj nárok z titulu náhrady škody, pričom s poukazom na právny názor odvolacieho súdu, vyjadrený v uznesení Krajského súdu v Prešove č. k.

4Cob/110/2015-293 zo dňa 1.06.2016 (ktorým bol predchádzajúci rozsudok súdu prvej inštancie v odvolacom konaní zrušený a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie), dospel k záveru, že tretie subjekty vykonávali konkrétne poľnohospodárske práce a žalobca si mal uplatniť nárok vo vzťahu k nim, pretože tretím subjektom bola za práce zaplatená vyššia cena, a teda uspokojenie nároku sa mohlo dosiahnuť vo vzťahu k týmto subjektom. Žalobca si neuplatnil svoj nárok z iného titulu a v konaní nebolo preukázané, že žalovaný zodpovedá za vzniknutú škodu v takej výške, ako bola uplatnená. Vzhľadom k tomu, že ide o obchodno-právny vzťah, nedošlo ani k premlčaniu nároku. Súd prvej inštancie žalobu zamietol v celom rozsahu konštatujúc, že nakoľko žalobcovi nevznikol nárok na uplatnenú istinu, nemohlo dôjsť ani k omeškaniu. O trovách konania rozhodol v zmysle § 262, § 255 ods. 1 a § 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tak, že žalovanému ako úspešnej strane sporu priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

3. Doplniacím rozsudkom z 5.09.2017 súd prvej inštancie doplnil druhý výrok rozhodnutia tak, že žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100% voči žalobcovi, aby bolo zrejmé, vo vzťahu k akej osobe má žalovaný nárok na náhradu trov konania.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 1Cob/19/2018, 1Cob/20/2018-347 z 24.01.2019 na odvolanie žalobcu rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s doplniacím rozsudkom potvrdil a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Potvrdenie prvoinštančného rozsudku v spojení s doplniacím rozsudkom odôvodnil vecnou správnosťou týchto rozhodnutí, stotožniac sa aj s ich odôvodnením. K odvolacej námietke žalobcu, že rozsudok súdu prvej inštancie je arbitrárny a nedostatočne odôvodnený, uviedol, že právo na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia, ktorého súčasťou je právo sporovej strany na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán, (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie. Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Z vyššie uvedeného vyplýva, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument sporovej strany. Z odôvodnenia rozhodnutia však musia byť zrejmé pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia. Na základe uvedeného uzavrel, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie považuje za dostatočné.

5. Odvolací súd ďalej zdôraznil, že sám žalobca počas celého konania priznával, že nevie určiť, ktorý subjekt poskytujúci službu fakturoval práce navyiac, čo vyplýva z jeho vyjadrení. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v preskúmvanej veci dostatočne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, pričom vychádzal z právneho názoru vyjadreného odvolacím súdom v skoršom rozhodnutí, ktorým bola vec zrušená a vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, pričom dospel k správnym skutkovým zisteniam a návrh žalobcu aj správne právne posúdil.

6. Odvolací súd ďalej konštatoval správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 381 ods. 1, 2 CSP) a v podstatných bodoch na ne odkázal. Po preskúmaní odvolacích námietok dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné, pretože v konečnom dôsledku nemôžu privodiť zmenu zisteného skutkového a právneho stavu. Stotožnil sa aj s výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie o trovách konania, ktorý považoval za vecne správny. O trovách odvolacieho konania rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP.

7. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Zároveň však namietal aj vady odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, čo možno podradiť pod dovolací dôvod v zmysle § 431 CSP v spojení s § 420 písm. f/ CSP.

8. Prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolateľ odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci, keď podstatou sporu nebola náhrada škody voči poskytovateľom služieb, ale

zodpovednosť žalovaného za to, že odsúhlasil vykonávané práce vo väčšom rozsahu, ako boli reálne vykonané a umožnil vyfakturovať väčší objem prác. Povinnosť kontroly kvality a objemu vykonaných prác mal jednoznačne žalovaný, keďže za tieto služby mu žalobca pravidelne platil a žalovaný za tieto služby vystavoval pravidelne faktúry, ktorých predmetom bola práve kontrolná činnosť. Znalecký posudok č. 20/2014 znalca Ing. Bc. Tichomíra Bučka reálne potvrdil skutočnosť, že žalovaný si neplnil túto povinnosť, umožnil dodávateľom fakturovať práce navyš, pričom súdny znalec vyčíslil aj rozsah škody. Podľa jeho názoru nie je podstatné, kto spôsobil prvotnú škodu, ale podstatné je, že žalovaný odsúhlasil dodávateľom prác väčší rozsah, ako bol dohodnutý, a teda on zodpovedá za škodu, čo je preukázané znaleckým posudkom. Zodpovednosť potvrdil samotný žalovaný tým, že vystavil faktúry za kontrolnú činnosť. Práve preto je rozhodnutie súdu skutkovo nesprávne posúdené a nespravodlivé, keďže súd žalovaného, ktorý spôsobil škodu, nezaviazal zaplatiť preukázanú škodu. V danom prípade mal súd posudzovať výlučne otázku zodpovednosti žalovaného v zmysle § 374 Obchodného zákonníka (ďalej aj „Obch. zák.“). V zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“ alebo „dovolací súd“) je zrejmé, že jediným dôvodom, pre ktorý sa môže žalovaný zbaviť svojej zodpovednosti, ktorú na seba prevzal uzavretím zmluvy so žalobcom a fakturovaním za vykonané práce, je dôvod uvedený v ustanovení § 374 Obch. zák., čo vyplýva z rozhodnutia NS SR sp. zn. 1ObdoV 80/2007 z 29.05.2008. Je zrejmé, že súdy sa touto otázkou nezaoberali, keď neposudzovali otázku zodpovednosti žalovaného v zmysle § 374 Obch. zák., ale sústredili sa iba na tú skutočnosť, že sa údajne nepodarilo preukázať, ktorý zo subjektov vykonávajúcich práce pre žalobcu si vyfakturoval väčší objem prác, ako v skutočnosti vykonal. Posúdenie tejto otázky je však irelevantné z hľadiska zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, keďže práve žalovaný bol ten, kto mal kontrolovať objem a kvalitu prác a zodpovedal za to, že objem vyfakturovaných prác zodpovedá objemu reálne vykonaných prác.

9. Dovolateľ ďalej poukázal na to, že z vykonaného dokazovania bolo zrejmé, že práve žalovaný bol subjektom, ktorý nevedel dôkladne evidenciu a z tohto dôvodu si žalobca nemohol uplatniť škodu priamo voči škodcovi. Keďže škoda preukázateľne vznikla a žalovaný je tým subjektom, ktorý znemožnil žalobcovi uplatniť si škodu priamo voči škodcovi, zodpovedá za škodu žalovaný, ktorý si nesplnil povinnosť riadne viesť evidenciu. Táto skutočnosť je preukázaná aj zo znaleckého posudku, z ktorého vyplýva, že žalobcovi vznikla škoda. Je síce pravdou, že súd nemusí dať odpoveď na každú otázku, avšak v danom prípade sa súdy nevysporiadali so základnou otázkou, prečo nepriznali žalobcovi nárok na náhradu škody, hoci táto bola potvrdená znaleckým posudkom a bolo preukázané, že túto škodu spôsobil žalovaný.

10. Súdom oboch inštancií vytýkal, že bez riadneho zdôvodnenia skonštatovali, že žalobcovi síce bola spôsobená škoda, avšak nie je možné preukázať, kto škodu spôsobil. Podľa názoru dovolateľa, táto skutočnosť bola preukázaná v rámci konania, keď žalobca vyprodukoval dostatok dôkazov, z ktorých bolo zrejmé, že žalovaný bol ten subjekt, ktorý zodpovedal za odsúhlasovanie prác a zabezpečoval pre žalobcu podklady potvrdzujúce objem a cenu vykonaných prác, a teda aj hodnovernosť vystavených faktúr jednotlivými dodávateľmi prác. Bolo preukázané, že práve žalovaný si túto povinnosť nesplnil a z tohto dôvodu si žalobca nemohol uplatniť škodu priamo voči dodávateľom prác, avšak je nesporné, že v zmysle zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným to bolo povinnosťou žalovaného. Súdy sa nezaoberali otázkou a ani neodôvodnili, prečo za škodu nezodpovedá žalovaný, keď práve za kontrolu činnosti poberal od žalobcu odmenu. Ak teda platil žalobca žalovanému za vykonanie kontroly množstva a kvality vykonaných prác, žalovaný musí niesť zodpovednosť za to, že umožnil dodávateľom týchto prác fakturovať práce pre žalobcu v inom objeme, ako ich v skutočnosti vykonali. Ak súd nevidel priamu zodpovednosť žalovaného za škodu, ktorú spôsobil pri výkone činnosti pre žalobcu, za ktorú bol riadne odmeňovaný, súd bol povinný svoje rozhodnutie riadne odôvodniť a vysvetliť, prečo žalovaný za túto škodu nezodpovedá.

11. Dovolateľ tiež poukázal na to, že podľa jeho názoru preukázal základné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu, t. j. vznik a výšku škody, ktorú potvrdil znalecký posudok a subjekt ktorý mu škodu spôsobil, pričom nie je relevantné, kto vykonal práce, ale to, kto umožnil dodávateľovi prác vyfakturovať práce vo väčšom objeme. Daná je preto aj príčinná súvislosť medzi vznikom škody a

konaním žalovaného. Keďže žalobca so žalovaným boli v zmluvnom vzťahu, kde predmetom zmluvy bol práve výkon kontrolnej činnosti, má za to, že je tu daná priama zodpovednosť žalovaného a súd mal v danom prípade posúdiť len to, či je možné aplikovať § 374 Obch. zák. ako dôvod na zbavenie sa zodpovednosti zo strany žalovaného. Rozhodnutie odvolacieho súdu je arbitrárne, nezákonné a v rozpore s ustálenou súdnou praxou, čo zakladá dôvod dovolania. S poukazom na vyššie uvedené navrhol, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

12. K dovolaniu žalobcu zaslal žalovaný písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že rozhodnutia súdov oboch inštancií považuje za vecne správne a nesúhlasí s tvrdeniami dovolateľa. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol. Keďže vyjadrenie žalovaného bolo podané po uplynutí lehoty určenej súdom prvej inštancie v jeho výzve podľa § 436 ods. 3 CSP, dovolací súd na toto vyjadrenie pri svojom rozhodovaní neprihliadal. Rovnako dovolací súd neprihliadal ani na vyjadrenie dovolateľa k vyjadreniu žalovaného (dovolacia replika na č. l. 397 spisu), keďže ide o vyjadrenie k oneskorene podanému vyjadreniu protistrany, na ktoré sa neprihliada.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) skúmal najskôr to, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

14. Podľa ustanovenia § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

15. Námietky dovolateľa, týkajúce sa nedostatočného, nepresvedčivého a nepreskúmateľného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu možno subsumovať pod dovolací dôvod v zmysle § 431 CSP v spojení s § 420 písm. f/. Ide o prípad dovolania prípustného z dôvodu tzv. vady zmätočnosti (závažného procesného pochybenia), spočívajúcej v tom, že odvolací súd svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil strane dovolateľa, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Podstatou práva na spravodlivý proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom, pričom integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktorý sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavno-právnejmu rámcu, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie Ústavou Slovenskej republiky zaručených procesných práv, spojených so súdnou ochranou práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postu, resp. odmietnutia spravodlivosti.

17. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

18. Požiadavka riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia sa vzťahuje na každé súdne rozhodnutie, pričom odôvodnenie rozhodnutia musí byť dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu jeho správnosti v konaní o (riadnom alebo mimoriadnom) opravnom prostriedku. Ak rozhodnutie neobsahuje zákonné náležitosti, ide o rozhodnutie nedostatočné a nepreskúmateľné a také rozhodnutie súdu porušuje právo strany sporu na spravodlivý proces, pretože mu upiera možnosť náležite skutkovo a právne

argumentovať proti rozhodnutiu v rámci opravných prostriedkov.

19. Dovolací súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ÚS SR“) sp. zn. II. ÚS 120/2020 z 21.01.2021, v ktorom ÚS SR (v bodoch 38. a 39. odôvodnenia) uviedol: „Pod pojmom procesný postup je podľa názoru Ústavného súdu potrebné rozumieť nielen faktický postup súdu, teda to, ako sa spor vedie, ale napríklad aj postup súdu pri vykonávaní alebo hodnotení dôkazov (IV. ÚS 557/2020), ktorý má v konečnom dôsledku svoj odraz aj v samotnom odôvodnení rozhodnutia súdu. V zmysle judikatúry ESLP aj kvalitu odôvodnenia súdneho rozhodnutia je potrebné považovať za jeden zo základných aspektov práva na spravodlivý proces, podobne ako právo na rovnosť zbraní alebo zásadu kontradiktórnosti konania. Podstatou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je vysvetlenie, objasnenie a „obhájenie“ toho, ako súd procesne postupoval (vrátane toho, ako rozhodol), a ako také nemôže byť od doterajšieho procesného postupu oddelené. Rozhodnutie je vyvrcholením procesného postupu súdu a samotné súdne rozhodnutie je najdôležitejším procesným úkonom súdu. Súdne rozhodnutie preto musí byť považované za súčasť procesného postupu súdu“.

20. Obsahové náležitosti odôvodnenia písomného vyhotovenia rozsudku súdu prvej inštancie upravuje § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

21. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí tiež spĺňať určité obsahové požiadavky vymedzené v ustanovení § 393 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté.

22. Odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov je častým predmetom posudzovania v rozhodovacej činnosti ÚS SR, ako aj ESLP, z čoho následne rezultuje pomerne bohatá judikatúra k jeho významu z pohľadu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky sporovej strany, pričom sa od neho očakáva jasná a zrozumiteľná odpoveď na všetky kľúčové (právne a skutkovo relevantné) otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. ÚS SR v tejto súvislosti opakovane pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam a prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Rovnako ESLP zdôrazňuje, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú, pričom sa nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci (kľúčový), vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.

23. V súlade s § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP súd musí v odôvodnení rozhodnutia podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozhodnutia a musí sa vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení rozhodnutia dostatočne vysvetlený s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak v rozhodnutí odvolacieho súdu absentujú vyššie uvedené náležitosti, ide o nedostatočne odôvodnené a nepreskúmateľné rozhodnutie. Takéto rozhodnutie súdu potom odníma sporovej strane možnosť uskutočňovať procesné práva a v konečnom dôsledku

porušuje jej právo na spravodlivý proces, čo zakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, pretože sporovej strane upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov.

24. Podľa názoru dovolacieho súdu, odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je nedostatočné, nezrozumiteľné, nepresvedčivé a nepreskúmateľné. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nespĺňa zákonné požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia v zmysle § 393 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je obsiahnuté len v niekoľkých vetách, z ktorých vyplýva, že odvolací súd považoval odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie za dostatočné. Poukázal na to, že počas celého konania žalobca sám priznával, že nevie určiť, ktorý subjekt poskytujúci službu fakturoval práce navyše, čo vyplýva z jeho vyjadrení (odvolanie a vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného). Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v preskúmvanej veci dostatočne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, vychádzal pritom z právneho názoru vyjadreného odvolacím súdom v skoršom rozhodnutí (ktorým bola vec zrušená a vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie) a dospel tak k správnym skutkovým zisteniam a návrh žalobcu aj správne právne posúdil. Odvolací súd ďalej uviedol, že preskúmal i námietky vyjadrené v odvolaní žalobcu (nie je zrejmé ktoré) a po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné, pretože v konečnom dôsledku nemôžu privodiť zmenu zisteného skutkového a právneho stavu. Odvolací súd potvrdil ako vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý žalobu zamietol, pretože ju považoval za nedôvodnú a neopodstatnenú.

25. Z obsahu spisu vyplýva, že spoločnosť HEBA spol. s r.o., Poprad si vzájomným návrhom (označený ako protinávrh na začatie konania) uplatnila voči spoločnosti AkuAgro, s.r.o., Rakúsy nárok zaplatenie istiny 6.935,22 eur spolu s príslušenstvom. Vzájomný návrh bol na pojednávaní dňa 20.04.2010 vylúčený na samostatné konanie. Z jeho obsahu vyplýva, že žalobou uplatnený nárok mal vzniknúť titulom náhrady škody, vyúčtovanej faktúrou č. 20007009 zo dňa 1.03.2007 s poukazom na to, že medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 1.10.2004 uzavretá zmluva o dielo, v zmysle ktorej mal zhotoviteľ (AkuAgro, s.r.o.) vykonávať pre objednávateľa (HEBA spol. s r.o.) kontrolu a poradenskú činnosť v oblasti pestovania poľnohospodárskych plodín v katastri Obce Ľubica, pričom objednávateľ sa zaviazal zaplatiť zhotoviteľovi za tieto služby cenu dohodnutú v článku II. zmluvy. Úlohou zhotoviteľa bolo odsúhlasovať rozsah vykonaných prác, výmery skutočne pooranej pôdy, výmery skutočne osiatej pôdy, skutočné množstvo dodaného hnojiva a po tejto kontrole mal odsúhlasiť podklady pre fakturáciu. Podľa tvrdenia žalobcu si žalovaný neplnil povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, v dôsledku čoho mala žalobcovi vzniknúť škoda v celkovej výške 6.935,22 eur, keďže žalobca na základe faktúr zaplatil dodávateľom za práce vo väčšom rozsahu, než boli reálne vykonané, a to v zmysle konkrétnej špecifikácie, ktorú uviedol v protinávruhu. Škoda mala byť spôsobená žalovaným, a to porušením povinností pri výkone kontrolnej činnosti pre žalobcu, za ktorú mu žalobca zaplatil odmenu na základe vystavených faktúr.

26. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ale ani súdu prvej inštancie nevyplýva, že by sa súdy zaoberali žalobcom uplatneným nárokom na náhradu škody v zmysle ust. § 373 Obch. zák. („Kto poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane, ibaže preukáže, že porušenie povinnosti bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť.“), resp. v zmysle § 757 Obch. zák. („Pre zodpovednosť za škodu spôsobenú porušením povinností ustanovených týmto zákonom platia obdobne ustanovenia § 373 a nasl.“). Predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle § 373 Obch. zák. sú: protiprávny úkon, vznik škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody, pričom splnenie zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu musí preukázať poškodený. Medzi stranami sporu bola uzavretá dňa 1.10.2004 zmluva o dielo v zmysle § 536 a nasl. Obch. zák., na základe ktorej sa zhotoviteľ zaviazal vykonávať pre objednávateľa kontrolu a poradenskú činnosť v oblasti pestovania poľnohospodárskych plodín v katastri Obce Ľubica (článok I. bod 1 zmluvy). Na žalobcovi spočíva dôkazné bremeno, aby preukázal, aké konkrétne povinnosti a v zmysle čoho (ktorého ustanovenia zmluvy, resp. vyplývajúce zo zákona) žalovaný porušil, v akej výške žalobcovi vznikla škoda a aká je príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi porušením povinnosti žalovaného a vznikom škody na strane žalobcu. Keďže súdy oboch inštancií

sa uplatneným nárokom žalobcu na náhradu škody (skúmaním predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu) nezaoberali, v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch inštancií absentujú relevantné argumenty a dôvody vo vzťahu k uplatnenému nároku. V sporovom konaní je vždy žalobca ten, ktorý určuje predmet sporu. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca sa domáha náhrady škody voči žalovanému, a nie voči tretím subjektom, ktoré vykonávali pre neho poľnohospodárske práce. Voči žalovanému si uplatnil nárok z titulu náhrady škody, a nie z titulu práva zodpovednosti za vady (aj keď takéto právo si tiež mohol uplatniť, avšak neuplatnil si ho). Povinnosťou súdu je preto rozhodnúť o žalobcom uplatnenom nároku (či už pozitívne alebo negatívne) a k tomu musí smerovať aj zistenie skutkového stavu a následné právne posúdenie veci.

27. Podľa názoru dovolacieho súdu, v posudzovanom prípade nedostatočné, nezrozumiteľné, nepresvedčivé a nepreskúmateľné odôvodnenie súdneho rozhodnutia zakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, pretože porušuje právo strany sporu (v danom prípade žalobcu) na spravodlivý proces, keď v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu, ale aj súdu prvej inštancie absentujú jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky rozhodujúce (skutkovo a právne relevantné) otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

28. Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzoval aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Dovolateľ upriamil pozornosť na rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 1ObdoV/80/2007 z 29.05.2008. Poukázal na to, že zodpovednosť za škodu v zmysle § 373 a nasl. Obch. zák. je objektívna a súdy sa preto mali zaoberať len okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť v zmysle § 374 ods. 1 Obch. zák. (tzv. liberačné dôvody), čo podľa dovolateľa predstavuje jediný dôvod, pre ktorý sa žalovaný mohol zbaviť svojej zodpovednosti za škodu. K uvedenému dovolací súd uvádza, že rozhodnutie NS SR vydané vo veci sp. zn. 1ObdoV/80/2007 sa týkalo inej skutkovej a právnej situácie, nakoľko žalobca sa domáhal náhrady škody z dôvodu porušenia povinnosti vyplývajúcej žalovanému zo zmlúv o uzavretí budúcej zmluvy. Spornou skutočnosťou bolo, komu (žalobcovi alebo žalovanému) na základe zmlúv o uzavretí budúcej zmluvy vznikol záväzok na uzavretie kúpnej zmluvy. Žalobca sa domáhal proti žalovanému náhrady škody v zmysle § 290 ods. 2 Obch. zák., ako dôsledku porušenia povinnosti uzavrieť zmluvu. Ustanovenie § 290 Obch. zák. je dispozitívne a keďže strany sa v zmluve od neho neodchýlili, resp. nemodifikovali ho, dovolací súd konštatoval, že odvolací súd mal skúmať predpoklady pre vznik práva žalobcu na náhradu škody v zmysle § 373 a nasl. Obch. zák.

29. Podľa názoru dovolacieho súdu, otázka tzv. liberačných dôvodov v zmysle § 374 Obch. zák. nebola rozhodujúcou (kľúčovou) otázkou, ktorú by odvolací súd vo svojom rozhodnutí (v posudzovanom prípade) riešil, a na ktorej vyriešení založil napadnuté rozhodnutie. Odvolací súd, ale ani súd prvej inštancie sa otázkou tzv. liberačných dôvodov nezaoberali, nakoľko sa nezaoberali ani zisťovaním samotných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle Obchodného zákonníka. V tejto časti preto dovolanie nie je prípustné v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

30. Vzhľadom k tomu, že dovolanie žalobcu je prípustné a dôvodné v zmysle § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s doplniacim rozsudkom a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, 2 a § 450 CSP), keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozsudku odvolacieho súdu.

31. Z ustanovenia § 455 CSP vyplýva, že ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd nižšej inštancie je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní bude postupovať v intenciách právneho názoru vysloveného dovolacím súdom a bude sa zaoberať žalobcom uplatneným nárokom na náhradu škody. Po riadnom zistení skutkového stavu a jeho právnom posúdení súd prvej inštancie opätovne vo veci rozhodne.

32. O trovách pôvodného konania, ako aj konania dovolacieho rozhodne súd prvej inštancie (§ 453 ods.

3 CSP).

33. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súd Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.